

16. Odpoveď ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky J. Richtera na interpeláciu poslanca a podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky M. Klusa podanú 11. februára 2020 vo veci disparity dôchodkov na Slovensku

**Ján Richter**

minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 12-03-2020		
Číslo spisu. 7NEDF 44/KJAO		
Listy:	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 9. marca 2020  
Číslo: 7500/2020-M\_OPVA-8345

Vážený pán poslanec,

vo svojej interpelácii z 11. februára 2020 poukazujete na rozdiel medzi priemernou sumou invalidného dôchodku poistenca, ktorý má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, ktorá je 391,17 eur, a sumou minimálneho starobného dôchodku poistenca, ktorý získal obdobie dôchodkového poistenia v rozsahu 30 rokov a ktorá je od 1. januára 2020, 334,30 eur. Tento rozdiel kvalifikujete ako disparitu dôchodkov na Slovensku.

Suma dôchodkovej dávky je v systéme dôchodkového poistenia Slovenskej republiky v zásade závislá od rozsahu získaného obdobia dôchodkového poistenia a najmä od vymeriavacích základov (hrubých zárobkov), ktoré poistenec získal v rozhodujúcom období na výpočet priemerného mesačného zárobku alebo priemerného osobného bodu, podľa toho, v ktorom období vznikol nárok na dôchodok. V zásade je možné poistný dôchodkový systém v prípade určenia sumy dávky charakterizovať ako systém zásluhový, uplatňuje sa v ňom však aj princíp solidarity.

Suma starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku poistenca, ktorý získal aspoň 30 rokov dôchodkového poistenia, vypočítaná na základe zásluh získaných v dôchodkovom poistení, sa zvýši na sumu minimálneho dôchodku, ktorá zodpovedá 33 % priemernej mesačnej mzdy za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa suma dôchodku určuje. Konkrétne to znamená, že suma dôchodku sa v prvom kroku vypočíta na základe zásluh získaných v dôchodkovom poistení a následne, ak si to skutkový stav vyžaduje, sa zvýši na sumu 334,30 eur. Toto zvýšenie je čistým prejavom solidarity.

Poistenie je systém, v ktorom sa straty niekoľkých poistených rozložia na všetkých poistených. Poistenie sa vzťahuje na niektoré, vopred dohodnuté náhodné udalosti, ktoré sa vyskytujú s určitou pravdepodobnosťou. V prípade invalidného poistenia poistenec platí poistné na invalidné poistenie pre prípad vzniku sociálnej udalosti, ktorou je invalidita. Účelom invalidného dôchodkového poistenia je náhrada príjmu, ktorý si poistenec, v dôsledku dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu (invalidita) nemôže zabezpečiť vykonávaním zárobkovej činnosti. Invalidita mu logicky, z objektívnych dôvodov, znemožní pokračovať v pracovnej kariére, minimálne v rovnakej miere, a získať rovnako dlhé obdobie dôchodkového poistenia v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Kratšie obdobie dôchodkového poistenia by logicky nepriaznivo ovplyvnilo sumu jeho dôchodku. Proti tomuto riziku sa práve poistenec poisťuje. V záujme eliminovania tejto skutočnosti, sa poistencovi, ktorý je invalidný, pri výpočte

jeho invalidného dôchodku, pripočíta k obdobiu dôchodkového poistenia, ktoré získal ku dňu vzniku invalidity, obdobie od vzniku invalidity do dovŕšenia dôchodkového veku. Vytvorí sa tým situácia, ktorá by vznikla, ak by nebol invalidný a vykonával by zárobkovú činnosť do dovŕšenia dôchodkového veku. Týmto dopočtom sa v invalidnom poistení uplatňuje princíp solidarity, ktorý je pre poistenie typický.

Z uvedených dôvodov kvalifikovať poistenca, ktorému vznikol nárok na invalidný dôchodok, ako osobu, ktorá nepracovala, preto považujem za neetické a nenáležité. Ako je uvedené vyššie, spôsob výpočtu sumy invalidného dôchodku má svoje vecné a právne odôvodnenie.

Na základe rozdielu medzi sumou minimálneho starobného dôchodku, arbitrárnym rozhodnutím ustanovenou na sumu rovnajúcu sa 33 % priemernej mzdy a priemernou sumou invalidného dôchodku poistencov, ktorých strata zárobkovej schopnosti v porovnaní so zdravou fyzickou osobou je viac ako 70 %, nemožno objektívne vyvodzovať záver o disparite dôchodkov na Slovensku. Podľa môjho názoru porovnávate neporovnateľné.

Vychádzajúc z uvedeného, nepovažujem preto Vašu otázku, či a kedy bude Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky riešiť disparitu dôchodkov občanov, ktorí pracovali a tých, ktorí nie, za dôvodnú.

S pozdravom



Vážený pán  
**Martin Klus**  
poslanec  
Národnej rady  
Slovenskej republiky  
**Bratislava**